

Centralizētais eksāmens par vispārējās vidējās izglītības apguvi

KULTŪRA UN MĀKSĻA

(augstākais mācību satura apguves līmenis)

Vērtēšanas kritēriji un sagaidāmais skolēna sniegums

1. daļa. Zināšanas, izpratne un prasmes (kopā 54)

Uzd. nr.		Vērtēšanas kritērijs	Punkti kopā
1.	1.- 6.	Zināšanas par kultūrteorijas jautājumiem. Par katru pareizi izvēlētu atbildi – 1 punkts.	6
2.	7., 9., 11.,13., 15.,17.	Izpratne par mākslas darbu stiliem vai virzieniem. Par katru pareizi noteiktu stilu vai virzienu – 1 punkts. Kopā – 6 punkti .	18
	8., 10., 12.,14., 16.,18.	Par katru precīzi noteiktu atbilstošā stila iezīmi konkrētajā mākslas darbā vai fragmentā – 1 punkts. Kopā – 12 punkti . <i>Komentārs:</i> <i>Punkti par iezīmēm iegūstami, ja ir pareizi noteikts stils/ virziens un tas ierakstīts pie atbildes. Iezīmju formulējumam jābūt konkretizētam attiecībā uz mākslas darbu. Vispārīgas atbildes netiek vērtētas.</i>	
3.	19.	Izpratne par izvēlēto mākslas žanru. Pareizi atpazīts konkrētā darba stils/virziens – 1 punkts. Par katru atbilstošu iezīmi – 1 punkts. Kopā – 4 punkti .	18
	20.	Izpratne par kultūrvēsturiskajiem periodiem un mākslas stiliem, prasme saskatīt vēsturiskās paralēles. Par atbilstošu kultūrvēsturisko periodu vai stilu līdz 19.gs. – 1 punkts. Par konkrētā kultūrvēsturiskā perioda vai mākslas stila iezīmi, kas sasaucas ar doto mākslas darbu – 1 punkts. Kopā – 2 punkti .	
	21.	<i>Vērtē līmeņos pēc četriem kritērijiem.</i> 1. Raksturoti mākslas darbā: izmantotie mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi, darba uzbūve, stilistiskās iezīmes, izmantotie materiāli un tehnikas. 2. Interpretēta mākslas darba ideja: saskatīta, formulēta ideja, aprakstīts darba tapšanas laika kultūras konteksts, interpretēts darba vēstījums, pausts personiskais viedoklis. 3. Lietota atbilstoša terminoloģija. 4. Ievērota analītiskā komentāra struktūra. <i>Snieguma līmeņu apraksts*</i> Kopā – 12 punkti .	
4.	22.	<i>Interpretāciju vērtē līmeņos.</i> Apraksts par mākslas darba vēstījumu loģiski saista darba ideju, saturu un formu ietver mākslas darba tapšanas kontekstus	12

	(sociālos, politiskos, kultūras, ekonomiskos). Tiek analītiski raksturota minēto kontekstu mijiedarbība ar mākslas darba vēstījumu – 8 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu ietver skaidrojumu par darba ideju, saturu un formu, mākslas darba tapšanas kontekstus (sociālos, politiskos, kultūras, ekonomiskos). Minēto kontekstu mijiedarbība ar mākslas darba vēstījumu ir pieminēta, bet nav analizēta – 7 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu ietver skaidrojumu par darba ideju, saturu un formu, mākslas darba tapšanas kontekstus (sociālos, politiskos, kultūras, ekonomiskos). Netiek atklāta kontekstu mijiedarbība ar mākslas darba vēstījumu – 6 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu ietver skaidrojumu par darba ideju, saturu un formu Netieši pieminēti darba tapšanas konteksti – 5 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu ietver skaidrojumu par darba saturu un formu, mākslas darba tapšanas konteksti ir netieši pieminēti – 4 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu daļēji skaidro darba saturu un formu, nesaistot to ar darba tapšanas kontekstiem – 3 punkti Apraksts par mākslas darba vēstījumu ir emocionāla reakcija, nesaistot to ar darba ideju, formu un saturu. Nav norādīti mākslas darba tapšanas konteksti – 2 punkti. Apraksts par mākslas darba vēstījumu piedāvā pirmos iespaidus, neatklājot darba ideju, formu un saturu. Nav sasaistes ar darba tapšanas kontekstiem – 1 punkts. Kopā – 8 punkti.	
23.	<i>Viedokļa formulēšanu vērtē līmeņos.</i> Definē savu pozīciju – piekrītu/nepiekrītu un skaidro savu viedokli, papildinot/ pretnostatot izmantotā komentāra argumentus. Pamato savu viedokli un izmanto datus un komentārā nenorādītus faktus par mākslas darbu – 4 punkti. Definē savu pozīciju – piekrītu/ nepiekrītu – un skaidro savu viedokli, papildinot/pretnostatot izmantotā komentāra argumentus. Pamato savu viedokli, balstoties uz dotajiem faktiem – 3 punkti. Definē savu pozīciju – piekrītu/nepiekrītu – un skaidro savu viedokli, atsaucoties tikai uz izmantotā komentāra argumentiem – 2 punkti. Definē savu pozīciju – piekrītu/nepiekrītu – un skaidro savu viedokli ar vispārīgiem argumentiem/spriedumiem vai pauž emocionālu reakciju – 1 punkts. Kopā – 4 punkti.	

*Mākslas darba interpretācijas (analītiskā komentāra) snieguma līmeņu apraksts (3.uzdevums 21.punkts)

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma līmeņu apraksts			
	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
Raksturoti mākslas darbā izmantotie mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi, darba uzbūve, stilistiskās iezīmes, izmantotie materiāli un tehnikas.	Atpazīst un nosauc mākslas darbā izmantoto izteiksmes līdzekļu (tajā skaitā izmantotos materiālus un tehniku), mākslas darba uzbūves elementus.	Atpazīst un apraksta mākslas darbā izmantotos izteiksmes līdzekļus un mākslas darba uzbūvi (tajā skaitā izmantotos materiālus un tehniku).	Raksturo mākslas darbā izmantotos izteiksmes līdzekļus, darba uzbūvi, izmantotos materiālus un tehniku, sasaistot tos ar stilistiskajām iezīmēm.	Precīzi raksturo mākslas darbā izmantotos izteiksmes līdzekļus, darba uzbūvi, stilistiskās iezīmes. Apraksta darbā izmantotos materiālus un tehnikas/ izpildījuma tehniskos paņēmienus.
Interpretēta mākslas darba ideja (formulēta ideja, aprakstīts kultūras konteksts, interpretēts mākslas darba vēstījums, pausts personiskais viedoklis).	Piedāvā pirmos iespaidus (emocionālu reakciju par iemesliem, kāpēc mākslas darbs ir radīts. Apraksta mākslas darbā pausto ideju burtiski.	Izsaka pieņēmumu par iemesliem, kāpēc mākslas darbs ir radīts, atsaucoties uz savu pieredzi. Interpretē mākslas darbā pausto ideju, atsaucoties uz atsevišķiem darba formas un satura elementiem.	Piedāvā iemeslus, kāpēc mākslas darbs ir radīts, atsaucoties uz kultūras faktiem. Interpretē mākslas darbā pausto ideju, veidojot sakarības starp darba formu un saturu.	Interpretē mākslas darbā pausto ideju, formulējot darba autora nolūku, attieksmi un ņemot vērā saikni ar kultūras kontekstu. Interpretē mākslas darbā pausto ideju, veidojot sakarības starp darba formu un saturu. Savu viedokli pamato, veidojot sakarības starp personisko viedokli un mākslas darbā pausto vēstījumu. Saskata mākslas darbā pausto ideju, apraksta kultūras kontekstu un mākslas darbā pausto vēstījumu, iekļauj personisko viedokli.
Terminoloģijas lietojums.	Izvēlēto mākslas veidu raksturo, lietojot vispusīgus apzīmējumus, kas daļēji atbilst terminoloģijai	Korekti un konsekventi lieto atbilstošus terminus, lai raksturotu mākslas darba iezīmes.		
Analītiskā komentāra struktūra.	Daļēji ievērota komentāra struktūra. Viens no elementiem (nozīmes un mērķa interpretācija vai mākslas darba raksturojums) ir pārspīlēti uzsvērts.	Ievēro komentāra struktūras elementus un to proporcijas. Komentārs izklāstīts loģiski un secīgi. Tiek ievērota komentāra struktūra un elementu proporcija.		

2. daļa. Kompleksu problēmu risināšana (kopā 33 punkti)**1.uzdevums. Vērtē līmeņos – kopā 5 punkti.**

Kritērijs	Snieguma apraksts, punkti		
Aktualitātes apraksts	<u>1 punkts</u> Piedāvātā temata ietvaros atpazīta, atvasināta un formulēta vispārīga aktualitāte vai problēma, kas ir atspoguļota izvēlētajā citātā.	<u>2 punkti</u> Piedāvātā temata ietvaros atpazīta, atvasināta, formulēta un konkretizēta aktualitāte vai problēma, kas ir atspoguļota izvēlētajā citātā.	
Pamatojums	<u>1 punkts</u> Vispārīgi minēts, kādēļ par šo aktualitāti vai problēmu svarīgi runāt politisku, ekonomisku vai sociālu procesu dēļ. Minēti aktualitātei vai problēmai daļēji atbilstoši piemēri un/vai personīgā pieredze.	<u>2 punkti</u> Pamatots, kādēļ par šo aktualitāti vai problēmu svarīgi runāt politisku, ekonomisku, sociālu procesu dēļ. Minēti aktualitātei vai problēmai atbilstoši, bet vispārīgi piemēri, fakti, personīgā pieredze.	<u>3 punkti</u> Pamatots, kādēļ par šo aktualitāti vai problēmu svarīgi runāt politisku, ekonomisku, sociālu procesu dēļ. Minēti aktualitātei vai problēmai būtiski konkrēti piemēri, fakti, personīgā pieredze.

2.uzdevums. Vērtē kritēriāli, kopā – 4 punkti.

Kritēriji
• mākslas darba vai kultūras notikuma mērķis ir definēts kodolīgi – 1 punkts, • mērķis ir konkretizēts attiecībā uz ieceri – 1 punkts, • mērķim ir izvēlēta atbilstoša mērķauditorija – 1 punkts, • mērķauditorija ir konkretizēta (piemēram, norādītas demogrāfiskās vai sociālās raksturiezīmes) – 1 punkts.

3.uzdevums. Vērtē līmeņos, kopā – 12 punkti.

Kritērijs	Snieguma apraksts, punkti			
Nosaukuma atbilstība tematam un iecerei	<u>1 punkts</u> Nosaukums daļēji atbilst iecerei (piemēram, atklāj tikai nodoma būtību vai piesaista mērķauditorijas uzmanību). Nosaukums daļēji atbilst izvēlētajam tematam.	<u>2 punkti</u> Nosaukums atbilst iecerei (piemēram, atklāj nodoma būtību, piesaista mērķauditorijas uzmanību). Nosaukums atbilst		

		izvēlētajam tematam.		
Ieceres apraksts	<u>1 punkts</u> Mākslas darba vai kultūras notikuma iecere daļēji atbilst mākslas darba vai kultūras notikuma mērķim. Ieceres risinājums atbilst tematam, aktualitātei vai problemātikai, bet ir vispārīgs un/vai burtisks.	<u>2 punkti</u> Mākslas darba vai kultūras notikuma iecere daļēji atbilst mākslas darba vai kultūras notikuma mērķim. Ieceres risinājums atbilst tematam, aktualitātei vai problemātikai, ir tēlain, bet aprakstīts vispārīgi.	<u>3 punkti</u> Ieceres apraksts atbilst mākslas darba vai kultūras notikuma mērķim. Iecerei ir tēlain, autentisks risinājums, tas atbilst tematam un aktualitātei vai problemātikai.	<u>4 punkti</u> Ieceres apraksts atbilst mākslas darba vai kultūras notikuma mērķim. Iecerei ir tēlain, autentisks risinājums, tas atbilst tematam un aktualitātei vai problemātikai. Lietota mākslas veidam vai kultūras notikumam atbilstoša terminoloģija.
Svarīgākais (centrālais) mākslas darba vai kultūras notikuma elements	<u>1 punkts</u> Svarīgākais (centrālais) elementa un ieceres saistība ir daļēji nolasāma.	<u>2 punkti</u> Centrālā elementa un ieceres saistība ir nolasāma.	<u>3 punkti</u> Centrālais elements un iecere ir savstarpēji skaidrojoši, papildinoši.	
Formāta atbilstība mērķauditorijai	<u>1 punkts</u> Mākslas darba vai kultūras notikuma formāts daļēji atbilst izvēlētajai mērķauditorijai. Daļēji vai nav ņemti vērā tādas mērķauditorijas iezīmes kā, piemēram, vecums, valoda, tradīcijas, uzskati.	<u>2 punkti</u> Mākslas darba vai kultūras notikuma formāts atbilst izvēlētajai mērķauditorijai. Ņemtas vērā tādas mērķauditorijas iezīmes kā, piemēram, vecums, valoda, tradīcijas, uzskati.		
Teksta struktūra	<u>1 punkts</u> Teksts ir skaidrs, loģisks un strukturēts.			

4. uzdevums. Vērtē kritēriāli, kopā – **2 punkti**.

Kritēriji
Raksturojot sagatavošanas posmu, ir minētas: - veicamās darbības – 1 punkts; - nepieciešamie resursi – 1 punkts.

5. uzdevums. Vērtē kritēriāli, kopā – **2 punkti**.

Kritēriji
Raksturojot īstenošanas posmu, ir minētas: - veicamās darbības – 1 punkts; - norises laiks un vieta – 1 punkts.

6. uzdevums. Vērtē līmeņos, kopā – **8 punkti**.

Kritērijs	Snieguma apraksts, punkti			
Mērķauditorijas ieguvumi	<u>1 punkts</u> Piedāvāti un pamatoti divi vispārīgi ieguvumi plānotajai mērķauditorijai.	<u>2 punkti</u> Piedāvāti un pamatoti divi konkrēti ilgtspējīgi ieguvumi plānotajai mērķauditorijai.		
Iedvesmas avota saistība ar piedāvāto ideju	<u>1 punkts</u> Norāda uz saikni starp iedvesmas avotu un savu iecerī.	<u>2 punkti</u> Raksturo, kā iedvesmas avots palīdzēja nonākt līdz savam risinājumam.		
Reflektē par sava darba procesu un rezultātu	<u>1 punkts</u> Piemin sava piedāvājuma stiprās un pilnveidojamās puses saistībā ar savas idejas izstrādes procesu.	<u>2 punkti</u> Apraksta sava piedāvājuma stiprās un pilnveidojamās puses saistībā ar savas idejas izstrādes procesu, vispārīgi apraksta, kas būtu darāms, lai savu sniegumu uzlabotu.	<u>3 punkti</u> Paškritiski analizē sava piedāvājuma stiprās un pilnveidojamās puses saistībā ar savas idejas izstrādes procesu, konkrētizēti apraksta, kas būtu darāms, lai savu sniegumu uzlabotu.	<u>4 punkti</u> Paškritiski analizē un vērtē sava piedāvājuma stiprās un pilnveidojamās puses saistībā ar savas idejas izstrādes procesu, detalizēti apraksta, kas būtu darāms, lai savu sniegumu uzlabotu.